

แนวทางปฏิบัติ

เรื่อง : การใช้สารทึบรังสีอย่างปลอดภัย
ป้องกันการเกิดภาวะไตวายจากสารทึบรังสี

หน้า หน้า 1 จาก 5

รหัส : PG-RAD-001-00

แก้ไขครั้งที่ 00

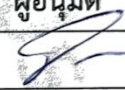
วันที่แก้ไข

หน่วยงานผู้จัดทำ : กลุ่มงานรังสีวิทยา

วันที่บังคับใช้ 27 พ.ย. 2568

ผู้จัดทำ	ผู้ทบทวน	ผู้อนุมัติ
 (นางกิตติภา อาทิตย์) นายแพทย์ชำนาญการ	 (นายจิระพงษ์ กอเทพวัลย์) ผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านพัฒนาคุณภาพ	 (นายวรวุฒิ โฆว้ชรกุล) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสันทราย

บันทึกการรายการแก้ไข

ครั้งที่	หน้า	รายการแก้ไข	วัน/เดือน/ปี	ผู้อนุมัติ
00		ประกาศใช้ทั้งฉบับ	27 พ.ย. 2568	

DOCUMENT
ORIGINAL

	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง :การใช้สารทึบรังสีอย่างปลอดภัย ป้องกันการเกิดภาวะไตวายจากสารทึบรังสี	หน้า หน้า 2 จาก 5 รหัส : PG-RAD-001-00 แก้ไขครั้งที่ 00 วันที่แก้ไข
---	---	--

1. วัตถุประสงค์

- เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงการเกิดภาวะไตวายเฉียบพลันที่สัมพันธ์กับการใช้สารทึบรังสี
- เพื่อให้บุคลากรทางการแพทย์สามารถประเมินความเสี่ยงก่อนใช้สารทึบรังสีได้อย่างเหมาะสม
- เพื่อให้มีการเตรียมการและดูแลผู้ป่วยอย่างเป็นระบบก่อน-ระหว่าง-หลังการได้รับสารทึบรังสี
- เพื่อส่งเสริมการใช้สารทึบรังสีเฉพาะเมื่อจำเป็น และใช้ในปริมาณขั้นต่ำที่ให้ผลวินิจฉัยเพียงพอ
- เพื่อเฝ้าระวัง ตรวจสอบ ติดตาม และจัดการผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงหรือมีอาการผิดปกติในการทำงานของไตหลังได้รับสารทึบรังสี
- เพื่อให้เกิดมาตรฐานการปฏิบัติที่ปลอดภัยตามหลักฐานเชิงประจักษ์และแนวทางวิชาชีพ

2. ขอบข่าย

- แนวทางนี้ครอบคลุมการใช้สารทึบรังสีชนิดฉีดเข้าเส้นเลือด (IV contrast media) สำหรับผู้ป่วยที่เข้ารับการตรวจเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ (CT scan) ณ กลุ่มงานรังสีวิทยาโรงพยาบาลสันทราย
- ใช้กับบุคลากรทางการแพทย์ทุกระดับที่เกี่ยวข้องกับการสั่งใช้ การเตรียมผู้ป่วย การให้สารทึบรังสี และการติดตามผลหลังการตรวจ

3. เอกสารอ้างอิง

ไม่มี

4. คำจำกัดความ

- eGFR (Estimated Glomerular Filtration Rate): ค่าประเมินการทำงานของไต ใช้ในการแบ่งระดับความเสี่ยงต่อ PC-AKI
- NPO: งดอาหารและเครื่องดื่ม (ยกเว้นน้ำเปล่าและยาจำเป็น)

5. ความรับผิดชอบ

- แพทย์ผู้ส่งตรวจ
- แพทย์รังสีแพทย์ / แผนกรังสีวิทยา
- พยาบาล/เจ้าหน้าที่รังสีเทคนิค

DOCUMENT
ORIGINAL

	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง :การใช้สารทึบรังสีอย่างปลอดภัย ป้องกันการเกิดภาวะไตวายจากสารทึบรังสี	หน้า หน้า 3 จาก 5
		รหัส : PG-RAD-001-00 แก้ไขครั้งที่ 00 วันที่แก้ไข

6. รายละเอียด/ขั้นตอนการปฏิบัติ

กลุ่มงานรังสีวิทยา โรงพยาบาลสันทราย

แนวทางป้องกันการเกิดการทำงานของไตลดลงจากการได้สารทึบรังสีชนิดฉีดเข้าเส้นเลือด (PC- AKI)*

และการเลือกชนิดของสารทึบรังสี

	eGFR (mL/min/1.73 m ²) ผู้ป่วยในภายใน 1 อาทิตย์ / ผู้ป่วยนอกภายใน 1 เดือน		
	≥45	30 - 44	< 30
การเตรียมตัว ก่อนตรวจ	NPO 4 hrs. ยกเว้นน้ำเปล่าและยาที่จำเป็นสามารถทานได้ และงด ยาเบาหวาน		- ปรีกษาแพทย์เจ้าของไข้ โดยใช้ ใบปรีกษาของแผนกรังสีวิทยา ถ้าตรวจได้ เตรียมตัวการตรวจ เหมือนกลุ่ม eGFR >30
- CECT - CTA brain - CTA Aorta - CTV- - CTA Run off	lopamidol 300 / 350	อธิบายให้เลือกใช้ - lopamidol 300 - lopamidol 350 - Visipaque 320**	Dialysis - lopamidol 300 Non Dialysis อธิบายให้เลือกใช้ - lopamidol 300 - lopamidol 350 - Visipaque 320**
หลังตรวจ	Oral hydration	- IV hydration ตามความเหมาะสม - Follow up sCr, eGFR at 48-72 hrs.	

หมายเหตุ

ประมาณราคาสารทึบรังสี ต่อ 1 ขวด 50 CC

lopamidol 300 และ lopamidol 350 ราคา 425 บาท (สิทธิ์ UC) 1,100 บาท (สิทธิ์ เบิกได้, ข้าราชการ)

Visipaque 320** ราคา 1,401 บาท

*** กรณี eGFR < 30 พิจารณาใช้สารทึบรังสีเท่าที่จำเป็น ***

DOCUMENT
ORIGINAL

	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง :การใช้สารทึบรังสีอย่างปลอดภัย ป้องกันการเกิดภาวะไตวายจากสารทึบรังสี	หน้า หน้า 4 จาก 5
		รหัส : PG-RAD-001-00 แก้ไขครั้งที่ 00 วันที่แก้ไข

7. เอกสารในขอบข่าย

Pre-med CT with IV Contrast Standing Order แบบฟอร์ม

SANSAI HOSPITAL

Pre-Med for IV Contrast CT Standing Order

Note	Date	ORDERS FOR ONE DAY	ORDERS FOR CONTINUATION
Problem list 		Pre-med CT scan with IV contrast agent ทุกรณี eGFR <45* ☐ ใช้ Visipaque 320 ☐ Standard duration (3 mL/kg in 1 hr before CT and 1 mL/kg/h for 3-12 hr) ☐ NSS 1000 mL ☐ 7.5%NaHCO ₃ 150 mL+5%DW 850 mL IV dripmL in 1 hr before CT scan Then IV ขวดเดิม IV drip rate mL/hr forhr ☐ BUN, Cr next 48-72 hr	
ติด Label ผู้ป่วย		Age : ประวัติการแพ้ยา :	Ward : Department of Service: Attending Physician :

	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง :การใช้สารทึบรังสีอย่างปลอดภัย ป้องกันการเกิดภาวะไตวายจากสารทึบรังสี	หน้า หน้า 5 จาก 5 รหัส : PG-RAD-001-00 แก้ไขครั้งที่ 00 วันที่แก้ไข
---	--	--

8. ภาคผนวก

ไม่มี

DOCUMENT
ORIGINAL

